

Sicill-i Ahvâl Defterlerine Göre Bayburtlu Memurlar (1879-1909)

Abdulkadir YILMAZ*

Hasan AKDAĞ**



Özet

Bayburt, tarihî ve coğrafi konumu itibarıyla bulunduğu bölge içinde önemli bir mevkie sahiptir. Bayburt ve yöresi Türklerin Anadolu'da ilk yerleştikleri bölgelerdendir. İran'a ulaşan yolun üzerinde bulunması ve doğu sınırına yakın stratejik bir kale-şehir olması sebebiyle önemli bir yerleşim merkezi idi.

Bayburtlu Ahi Mehmed ve Ekmeleddin el-Baberti gibi önemli şahsiyetler, İlhanlılar zamanında Bayburt'ta kurulan Mahmudiye ve Yakutiye medreselerinde yetişmişti. Burada Mevlevilik gelişme göstermiş, ayrıca ahilik teşkilatı oldukça yayılmıştı. Osmanlı dönemine ait kayıtlarda da Kadı Mahmud, Bekir Çelebi, Hoca Ali, Şeyh Hayran, Şeyh Veysel, Şeyh Haydar, Seyyid Yakub, Sultan Fakih ve Abdülvehhab Gazi gibi birçok şahsın ilim ve kültür hayatında önemli roller oynadıkları bilinmektedir.

Osmanlı Devleti teşkilatında 1879-1909 yılları arasında görev alan memurlara ait, vazifeleri süresince hal tercümelerine konu olan özel veya memuriyet esnasındaki hallerini, ahlâk ve gidişatlarını ve bulunduğu görevleri tarihî seyri içinde gösteren resmi bilgilerin kaydedildiği defterlerin tescili işlemine *sicill-i ahvâl*, oluşturulan defterlere de *Sicill-i Umûmî Defterleri* adı verilmiştir. Bu kayıtlarda; devlet erkânı, ulema, sanatkâr, zanâatkâr vs.ye ait 93.000 kişinin *Sicill-i Ahvâl* kayıtları tutulduğu bilinmektedir.

Günümüzde, ülkeler ve devletler tarihi hakkında araştırmalar yerine, özellikle yerel tarih ve sosyal bilimler alanında bölgesel çalışmalar dikkat çekmektedir. Ayrıca, meşhur tarihî şahsiyetler ilgi uyandırmakta ve onlar üzerine incelemeler yapılmaktadır.

Biz de bölgemiz tarih, kültür ve sanat dokusuna katkıda bulunmak üzere *Osmanlı Devleti'nin son döneminde (1879-1909) görev alan Bayburtlu memurların Sicill-i Ahvâl Defterleri'ndeki hal tercümelerini ilim dünyasına kazandırmayı uygun gördük.*

■ Gönderilme Tarihi: 13 Haziran 2018, Kabul Tarihi: 1 Temmuz 2018

* Prof. Dr., Bayburt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Arap Dili ve Belagatı Anabilim Dalı Öğretim Üyesi.

** Dr. Öğr. Üyesi, Uşak Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk El Sanatları

Bu çalışmaya; *Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı*'ndaki *Sicill-i Ahvâl Defterleri* katalogları taranarak başlandı. Bu kataloglarda; doğum yeri itibarıyla Bayburtlu 6 kişi tespit edildi. Daha sonra adı geçen şahıslara ait sicil kayıtlarının belge görüntüleri temin edilerek alfabetik sıraya göre tanzim edilmiştir. Belgelerde okunamayan kelimeler şeklinde boş bırakılmıştır.

Anahtar kelimeler: Bayburt, Sicill-i Ahvâl, Ahmed Vasfi Efendi, Mustafa Necati Efendi, İsmail Hakkı Efendi.

Officers of Bayburt According to Their Record Books

Summary

Bayburt has very important location within the region in terms of its historical and geographical position. Bayburt and its location is one of the regions where the Turks firstly settled in Anatolia. It was an important centre of population on account of being on the road reaching Iran and being a strategical fortress-city near the Eastern border.

Important persons such as Ahi Mehmed of Bayburt and Ekmeleddin el-Baberti educated at the Mahmudiye and Yakutiye madrasah which are set up in the time of the Ilkhanids. Here, Mevleviyeh advanced and, on the other hand, the ahi community was quite spread out. In the registries of Ottoman Period many personalities such as Kadı Mahmud, Bekir Çelebi, Hoca Ali, Şeyh Hayran, Şeyh Veysel, Şeyh Haydar, Seyyid Yakub, Sultan Fakih and Abdülvehhab Gazi played important roles in the scientific and cultural life.

Sicill-i ahvâl is the name of official books where curriculum vitae of the civil servants who are taken Office in the Ottoman State organisation between 1879-1909 and the official information indicating the ethics and the offices in the historical course and *Sicill-i Umûmî Defterler* (Registry Books) is the name of the registries consists of such information. It is known that registries of 93.000 persons who are high state officials and craftsmen are kept in these books.

In our days particularly regional researches for social sciences are arousing interests more than about countries and state histories. On the other hand, famous historical personalities are arousing interest and researches are made on them.

We also deemed suitable to promote the curriculum vitae of the civil servants of Bayburt who took Office in the last period of the Ottoman State (1879–1909) in order to make contribution to cultural, historical and art life of our region.

We started up the research by scanning *Sicill-i Ahvâl books* catalogues at the Ottoman Archives of the Prime Ministry. In this catalogues 6 persons are detected as being from Bayburt. Afterwards, document images of the registries are secured belonging to the mentioned persons. The documents are regulated in alphabetical order. The unreadable words in the documents leaved blank as

Key Words: Bayburt, Sicill-i Ahvâl, Ahmed Vasfi Efendi, Mustafa Necati Efendi, İsmail Hakkı Efendi.

GİRİŞ

Osmanlı'nın cihan devleti hâline gelmesinin ve altı asırdan fazla ayakta kalabilmesi kanunları, teşkilâtı ve memurları ile verimli bir idari yapıya sahip olmasındandır. Tanzimat'ın ilanından sonra yeniden yapılanan Osmanlı bürokrasisi örnek aldığı batılı devlet kurumlarını kendi geleneği ile de birleştirerek memurlarının bütün özlük bilgilerini tespit etmeye çalışmıştır.

Devlet teşkilatında halen görevli memurlardan, komisyon marifetiyle temin edilen hal tercümeleri bir umum numara verilerek asıl kütük defterine yazılıyor, bundan sonra vuku bulan her değişiklik bu kayda ekleniyordu.¹ Dolayısı ile bu bilgi verileri kayda alınan şahsın memuriyetine ilişkin bütün gelişmeleri yani memurun bütün safahatını göstermekteydi. Bazen bu kayıtlara yanlış bilginin de yazılmış olduğu ve bu yanlışlığın düzeltildiği olurdu.² Bu uygulama aralıksız devam ederek imparatorluğun cumhuriyete intikaline kadar sürmüş ve büyük bir biyografik külliyeyi vücuda getirmiştir.

Osmanlı bürokrasisinde başlatılan bu çalışma gayet hassas ve disiplinli bir çalışmanın ürünüdür. Şöyle ki:

*Dâhiliye Nezâreti'*ne bağlı olarak çalışan *Merkez Sicill-i Ahvâl Komisyonu*, *Sicill-i Ahvâl Defterleri'*ndeki bilgileri; taşrada oluşturulan *Vilâyet Sicill-i Ahvâl Komisyonları* tarafından resmî vesikalara dayanılarak derlenmiş malmata göre tespit etmiştir³. Buna göre, Osmanlı taşra teşkilatındaki bütün mülkî ve adlî memurlarla ilgili sicil kayıtları önce taşrada tespit edilmiş, sonra merkez komisyonuna gönderilmiştir. Böylece bütün Osmanlı coğrafyasında, bir biçimde, idarî yapı kayıt altına alınmıştır.

Osmanlı Arşivi bünyesinde yer alan ve Osmanlı Devleti'nin son elli yılına ait çok değerli bilgileri hâiz olan *Sicill-i Ahvâl Defterleri* gerçek bir biyografi hazinesidir. Yakın tarih çalışmaları için çok zengin bilgiler ihtiva eden bu defterler XIX. asrın büyük devlet adamı Ahmet Cevdet Paşa'nın gayreti ile tutulmuştur. Belki bu sebepten veya örnek olmak üzere tanzim edilen ilk sicil dosyası da Ahmed Cevdet Paşa'ya aittir⁴.

Sicill-i Ahvâl kayıtları ile ilgili ve lüzümlü görülen hususlar: Evvela yapılan bir kanunla düzenlenmiş, daha sonraları ise ihtiyaca göre bir kısım tadilat yapılmıştır. *Sicill-i Ahvâl Defterleri* şimdiki haliyle 92.137 kişinin hayat

¹ Bkz. Sicill-i Ahval ve Memurin Nizamnamesi gereğince memur ve müstahdemler hakkında vuku bulan takrir, şikâyet ve vukuatın sicillerine kayıt edilmesinin gerekli olduğu... BOA. DH. MB. HPS., 156/17.

² Bkz. Hakkâri Mutasarrıflığı'ndan münfasıl Enveri Efendi'nin su-i ahvaline dair, sicill-i ahvaline yapılan kayıt muğayir-i hakikat olduğundan tashihi. BOA. BEO., 169/12633.

³ 1310 Erzurum Salnâmesi, İstanbul, ?, s. 119.

⁴ Belediye Kütüphanesi, Cevdet Paşa Yazmaları, nu: 47.

hikâyesini içine almaktadır. Bu iş için özel olarak hazırlanmış büyük boy 196 adet defterde yer alan bu bilgilerin bir kısmı oldukça kısa, bir kısmı ise bir hayli teferruatlıdır. Bu defterlerin tanzimi sırasında yapılan yazışmalar Osmanlı Arşivi'nde çok büyük bir yekûn tutmaktadır. Ayrıca bu yazışmalar arşivcilik bakımından da çok büyük bir değer taşımaktadır.

Sicill-i Ahvâl ile ilgili olarak kaleme alınan ve bu çalışmanın mahiyetini, usûl ve esaslarını açıklayan ilk tarifnâme "*Sicill-i Ahvâl Ta'limât-ı Umûmiyyesi ve Zeyli ile Ta'rîfnâmesi Ahkâm-ı Münderecesini Tavzîhan ve Ta'dîlen Vaz' Olunan Devlet-i Aliyye-i Osmâniyye Sicill-i Ahvâl Kânûnnâme-i Umûmiyyesi*" ismiyle yayınlanmıştır.

Bu defterlerde; tercüme-i hal sahiplerinin ismi, mahlası veya künyesi, babası memurînden ise rütbesi, marûf zevâttan ise hangi sülâleye mensup olduğu, göreve başlayış tarihi, tahsîl durumları, liyâkat ve ehliyet dereceleri, varsa azil, tayin ve muhakemeleri, *Gayr-i Müslim* tebaadan ise milliyeti⁵; ayrıca babasının ismi, şöhreti, lakabı, milliyet ve tabiiyeti yazılır.

Memurun ya da babasının Bey, Efendi, Ağa, Paşa ve nereli olduğu ve benzeri bilgiler kaydedilir.⁶

Bu defterler ve kayıtlar düzenlenirken şu bilgiler belgenin esasını teşkil ederdi:

Sahib-i tercemenin

a- Doğduğu yer ve doğum tarihi hicrî sene ile beraber malî senesi de ay ve günleriyle birlikte belirtilir. Şayet bu tarihler kat'î değilse takribî olarak yazılır ve ol halde "*takribî*" kelimesi ilave olunur.

b- Hangi memleket ve mekteplerde veya hususî muallimden hangi ilim, fen, sanat ve lisanları ve ne dereceye kadar tahsîl eylediği ve şehâdetnâme ve icâzetnâme alıp-almadığı ve hangi lisânlarla okuyup yazabildiği açıkça belirtilir. Ancak o lisanlara hakkıyla vâkif ise "okuryazar" denilip, değil ise "okuryazar değildir" denilir.

c- Resmî ruhsatla neşredilmiş bir eseri var ise neye dair olduğu ve hangi tarihte ve nerede tab' ve neşr olunduğu gösterilir.

d- Fen sahasında lisanslı bir buluşu varsa, nerede ve ne zaman bulunduğu açıkça yazılır.

e- Devlet hizmetine hangi tarihte ve kaç yaşında, nerede, kadrolu (mu-vazzaf) mu yoksa stajyer (mülâzemetle) olarak mı başlamıştır; ondan sonra sırasıyla gerek daimî ve muvakkat ve gerek asalet ve vekâlet veyahut ikinci

⁵ Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi, Ankara, 1992, s. 286.

⁶ Bkz. Sicill-i Ahval ve memurin nizamnamesi gereğince tanzim olunacak sicilde memurların sabıkalarının ayrıntılı bir şekilde bildirilmesine... BOA. DH. MB. HPS., 155/79.

bir görev verilmesi suretiyle hangi memuriyetlere geçmiştir. Her birinden ne kadar maaş, harcırah, ücret ve benzeri âidât almıştır⁷ belirtilir.

Bu ve buna benzer bilgiler, bir memur için daha sonraları için de lüzumu halinde kullanılmak üzere, daha o zamanlarda bile başka bir iş için kullanılmaktaydı.⁸

Osmanlı Devlet yapısının modernleşmesi adına Tanzimat ve Islahat hareketlerinin bir gereği ve lüzumu olarak devlet kurumları da kendini yenilemiş veya yenileri ihdas edilmiştir. Bir başka anlamda da devletin çalışanları ve kendi işleyişi zabt u rabt altına alınmıştır, denilebilir.

Bu çağdaşlaşma ve yenilenmenin kişi ve kurum bilgi ve özelliklerini yansıtması bakımından daha iyi anlaşılması için bu faaliyetin muhtevası genelge haline getirilmiştir. Bu genelge; "*Sicill-i Ahvâl-i Me'mûrîn Nizâmnâmesi*" adıyla yayınlanmıştır⁹.

BAYBURT

Bayburt, tarihî ve coğrafi konumu itibariyle bulunduğu bölge içinde önemli bir mevkiye sahiptir. Bayburt ve yöresi Türkler'in Anadolu'da ilk yerleştikleri bölgelerdendir. Tuğrul Bey'in Anadolu seferi (1054) sırasında Bayburt, Çoruh nehri ve Karadeniz dağlarına (Parhar) kadar uzanan sahalarla akınlarda bulunan Selçuklu kuvvetlerinin hücumlarına maruz kaldı ise de fethedilemedi. Kesin Türk hâkimiyeti Malazgirt Zaferi'nden sonra gerçekleşti. Şehir, 1072'den 1202'ye kadar bazen Erzurum yöresinde hüküm süren Saltuklular'ın, bazen de Danişmendliler'in hâkimiyetinde kaldı. Selçuklular 1202'de Saltuklu Devleti'ne son verince Bayburt'u da ele geçirdiler. Bayburt'un asıl gelişmesi, Süleyman Şah'ın kardeşi Erzurum Meliki Mugisüddin Tuğrul Şah ve oğlu Cihan Şah (1202- 1230) döneminde oldu.

İlhanlılar devrinde Tebriz-Trabzon yolu üzerinde bulunması dolayısıyla daha da gelişen Bayburt, Ceneviz ve Venedik kervanlarının konakladığı bir yerdi. Moğolistan'a giderken buraya uğrayan Marco Polo şehirde zengin gümüş madenlerinin bulunduğunu belirtir. Bu dönemde Darülcelâl unvanı ile anılan ve iktisadi bakımdan canlılık kazanan şehir aynı zamanda küçük bir kültür merkezi durumundaydı. Burada Mahmudiye ve Yakutiye medreseleri kurulmuş, Mevlevilik gelişme göstermiş, ayrıca ahilik teşkilatı oldukça yayılmıştı. Son İlhanlı Hükümdarı Ebu Said Bahadır Han'ın ölümünden sonra (1334) Bayburt Eretnaoğulları'nın eline geçti. Uzun süre Akkoyunlular'ın elinde kalan şehir ve yöresi 1501'de Safeviler tarafından alındı. O sıralarda Trabzon sancak beyi olan Şehzade Selim (I) bu bölgeye

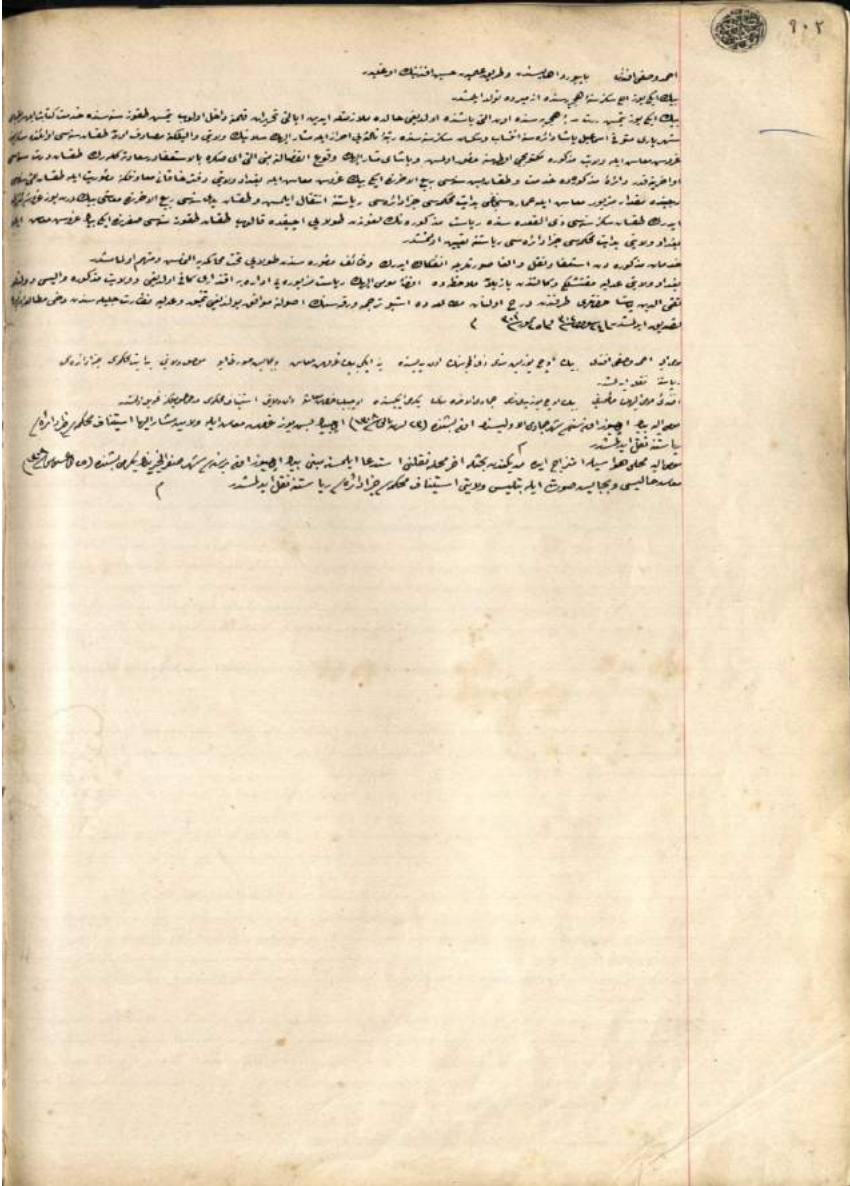
⁷ Geniş bilgi için bkz. BOA. YEE Kısım 37 Evrak (47) 35, Karton 113.

⁸ Bkz. Eyüb Efendi'nin, Mabeyn'de İbrahim Tevfik Efendi'nin lalalık hizmetinde olduğuna dair Sicill-i Ahval'den aldığı kayıt. BOA. HSD. CB., 3/20.

⁹ Ma'ârif-i Umûmiyye Nezâreti, *Sicill-i Ahvâl-i Me'mûrîn Nizâmnâmesi*, Matba'a-i Âmire, İstanbul 1330.

akınlarda bulundu (1507), tahta çıktıktan sonra da İran seferine giderken bir kısım kuvvetleri Bayburt üzerine gönderdi. Yanya sancak beyi Mustafa Bey ile Trabzon sancak beyi Bıyıklı Mehmed Bey (Paşa) idaresindeki Osmanlı kuvvetleri, Şah İsmail'in emirlerinden Kara Maksûd-i Sultânî'nin müdafaa ettiği Bayburt'u aldılar. (Ekim 1514) Bayburt Erzincan ile birlikte Trabzon Beyi Bıyıklı Mehmed Paşa'ya verildi ve bir sancak merkezi haline getirildi. Osmanlı idaresinde Bayburt, doğu sınırına yakın bir kale-şehir olarak stratejik önemini bir süre korudu. Kanuni'nin İran seferleri sırasında önemi daha da artan Bayburt Kalesi 1541 'de esaslı bir tamir gördü. 1553'te Şah Tahmasb'ın akınlarına maruz kalan şehir XIX. yüzyıla kadar önemli bir olaya şahit olmadı. 1828-1829 Osmanlı-Rus savaşı sırasında Rus birliklerinin işgaline uğradı. 1878 ve 1916'da da Ruslar tarafından işgal edilen Bayburt bu işgaller sırasın da geniş ölçüde tahrip edildi. İstiklal Harbi başlarında Şeyh Eşref'in çıkardığı isyan Halid Bey kuvvetleri tarafından bastırıldı. Osmanlı hâkimiyeti altında bir sancak merkezi olan Bayburt İran'a ulaşan yolun üzerinde bulunması ve stratejik mevki dolayısıyla önemli bir yerleşim merkezi idi. XVI. yüzyıla ait tahrir defterlerine göre şehirde on mahalle bulunuyordu. Bunlar Ciğersin, Cami (Câmi-i Kebîr). Şeyh Hayran, Kadioğlu, Ferruhsad Bey Mescidi, Akkünbed, Şingah, Orta, Taş ve Tuzcuzade mahalleleriydi. Şehrin toplam nüfusu 1516'da 2477, 1520'de kale muhafızları dâhil 4935, 1530'da 3231 ve 1591'de 5630 olup XVI. yüzyıl boyunca gelişme göstermişti. Bu yüzyılda ortalama olarak nüfusun % 40'ını Müslümanlar, % 60'ını ise Hristiyan unsurlar oluşturuyordu. XVII. yüzyılda Müslüman nüfusta artış görüldü ve bu nisbetler tersine dönmeye başladı. Nitekim 1642'de şehirde toplam 3600 civarındaki nüfusun % 65'ini Müslümanlar teşkil ediyordu. Bayburt kültürel gelişmesini Osmanlılar döneminde de sürdürdü. İlhanlılar zamanında inşa edilen Yakutiye ve Mahmudiye medreselerinde Bayburtlu Ahi Mehmed ve Ekmeleddin el-Baberti gibi önemli şahsiyetler yetişmişti. Osmanlı dönemine ait kayıtlarda da Kadı Mahmud, Bekir Çelebi, Hoca Ali, Şeyh Hayran, Şeyh Veysel, Şeyh Haydar, Seyyid Yakub, Sultan Fakih ve Abdülvehhab Gazi gibi birçok şahsın ilim ve kültür hayatında önemli roller oynadıkları görülmektedir. Osmanlılar zamanında bir sancak merkezi durumunda olan Bayburt fethedildikten hemen sonra Erzincan ile birlikte sancak statüsü kazanmıştı. Sancak beyi daima Bayburt'ta otururdu. Sancak, Erzurum Beylerbeyiliği kurulana kadar zaman zaman Diyarbakir'e, zaman zaman da Rum Beylerbeyiliğine bağlandı. İrakeyn Seferi sırasında (1534) Kemah ve Bayburt sancakları birleştirilerek Dulkadiroğulları'ndan Alaüddevle'nin torunu ve Şahrüh'un oğlu Mehmed Han'a verildi. Erzurum Beylerbeyiliği kurulup Mehmed Han'a verilince (1534) Bayburt ve Kemah sancakları da paşa sancağı haline geldi. Erzurum o sıralarda harap bir halde bulunduğu için 1548'e kadar buraya tayin edilen ilk beylerbeyiler Bayburt'ta oturdular. 1551'den sonra sancak statüsünü kaybeden Bayburt Erzurum'un bir kazası oldu. 1631'de yeneden adı geçen eyaletin livası haline geldiyse de daha sonra yine bir kaza

olarak Erzurum'a bağlandı. 1878 Berlin Antlaşması ile Kars ve Ardahan Ruslara verilince Çıldır sancağının merkezi oldu, fakat idari zorluk yüzünden sancak merkezi 1888'de tekrar Erzurum'a nakl edildi. 1927'ye kadar Erzurum'a bağlı olan Bayburt bu tarihte Gümüşhane'ye bağlandı. 5.06.1989 tarihinde kabul edilen 3578 sayılı kanun ile de il haline getirildi.¹⁰



¹⁰ İsmet Miroğlu., DİA, C. 5. s. 225, 226, 227. İstanbul. 1992

AHMED VASFİ EFENDİ¹¹

Bayburd ahalisinden ve tarik-i ilmiyeden Hüseyin Efendi'nin oğludur.

Bin iki yüz elli sekiz sene-i hicriyyesinde İzmir'de tevellüd eylemiştir.

Bin iki yüz yetmiş dört sene-i hicriyyesinde on altı yaşında olduğu halde mülazemetle Aydın eyaleti Tahrirat kalemi'ne dahil olup yetmiş dokuz senesinde hizmet-i kitabet ile ser-etıbbayı şehriyari müteveffa İsmail Paşa dairesine intisab ve seksen sekiz senesinde rütbe-i saliseyi ihraz ile müşarün-ileyhin Selanik vilayeti valiliğine müsadif olan doksan senesi evailinde sekiz yüz guruş maaş ile vilayet-i mezkure mektubçu odasına memur olmuş ve paşayı müşarün-ileyhin vuku-ı infisaline mebni altı ay sonra bi'l-istifa Dersaadet'e gelerek doksan dört senesi evahirine kadar daire-i mezkurede hidmet ve dosan beş senesi Rabiülahir'ine iki bin guruş maaş ile Bağdad vilayeti Defter-i hakani muavinliğine memuriyyet ile doksan altı senesi Recebinde mıkırrar-ı mezbur maaş ile Amare sancağı Bidayet Mahkemesi Ceza Dairesi riyasetine intikal eylemiş ve doksan yedi senesi Rebiülahir'inde maaşı bin dört yüz guruşa tenezzül ederek doksan sekiz senesi Zilkade'sinde riyaset-i mezkurenin lağvından dolayı açıkda kalıp doksan dokuz senesi Safer'inde iki bin guruş maaş ile Bağdad vilayeti Bidayet Mahkemesi Ceza Dairesi riyasetine tayin olunmuştur.

Hidemat-ı mezkureden istifa ve nakl ve ilga suretleriyle infikâk ederek vezaif-i memuresinden dolayı taht-ı muhakemeye alınmamış ve müttehem olmamıştır.

Bağdad vilayeti Adliye müfettişliği vekâletinden yazılan mülahazada efendi-i muma-ileyhin riyaset-i mezbureyi idareye iktidarı kâfi olduğu ve vilayet-i mezkure valisi devletlü Takiyüddin Paşa Hazretleri tarafından derc olunan mütalaada işbu terceme varakasının usulüne muvafık bulunduğu tenmik ve Adliye Nezaret-i Celilesi'nden dahi mütalaa-i mezbure tasdik edilmiştir. Fi 24 Şevval sene 302 ve Fi 25 Temmuz sene 301 M.

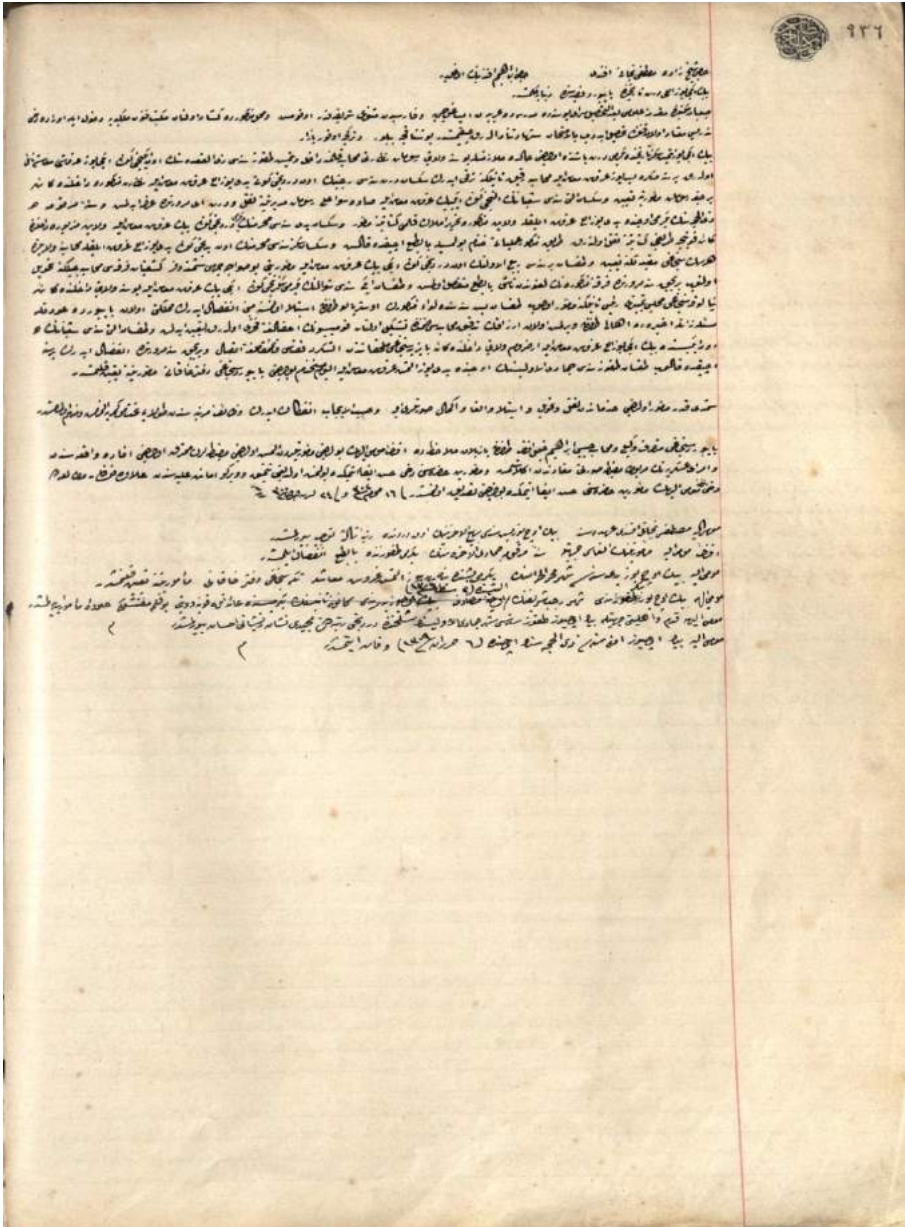
Muma-ileyh Ahmed Vasfi Efendi bin üç yüz beş senesi Zilhicce'sinin on yedisinde yine iki bin guruş maaş ve becayış suretiyle Musul vilayeti Bidayet Mahkemesi Ceza Dairesi riyasetine nakl edilmiştir.

Efendi-i muma-ileyhin memuriyeti bin üç yüz yedi senesi Cuma-delahire'sinin yirmi ikisinde üç bin guruş maaşla Van Vileyeti İstinaf Mahkemesi Müdde-i Umumiliği'ne tahvil olunmuştur.

Muma-ileyh bin üç yüz on senesi şehri Cumadelula'sının on beşinde (23 Teşrin-i Sani sene 1308) üç bin yüz guruş maaş ile vilayet-i müşarün-ileyha İstinaf Mahkemesi Ceza Dairesi riyasetine nakl edilmiştir.

¹¹ BOA, DH. SAİD 00002- 00452

Muma-ileyh mahalli havasıyla imtiaz edemediğinden bahisle ahar mahalle naklini istida eylesesine mebni bin üç yüz on bir senesi şehr-i Saferulhayr'ının yirmi beşinde (25 Ağustos sene 1309) maaş-ı haliyesi ve becayış sureti ile Bitlis Vilayeti İstinaf Mahkemesi Ceza Dairesi riyasetine nakl edilmişdir.



HACI ŐEHY-ZADE MUSTAFA NECATİ EFENDİ¹²

Hacı İbrahim Efendi'nin oğludur.

Bin iki yüz elli dört tarihinde Bayburd kasabasında dünyaya gelmiştir.

Sıbyan mektebinde mukaddime-i ulumu bade't-tahsil Saraybosna'da medresede Arabi'den İsağuci'ye ve Farisi'den Mütenevvi-i Őerife kadar okumuş ve mahall-i mezkurda küşad olunan mekteb-i fünun-ı mülkiyeye duhul ile orada dahi tedrisi mutad olan fünunu tahsil idub bi'l-ımtihan şahadetname alarak çıkmıştır. Boşnakça bilir ve Türkçe okuryazar.

Bin iki yüz yetmiş sekiz tarihinde yirmi dört yaşında olduğu halde mülazemetle Bosna Vilayeti Rüsumat Nezareti Muhasebe Kalemı'ne dahil ve yetmiş dokuz senesi Zilkade'sinin on ikinci günü iki yüz guruş maaşa nail olarak bir sene sonra beş yüz guruş maaş ile muhasebe refik-i saniliğine terakki ederek seksen dört senesi Receb'inin on dördüncü günü yedi yüz elli guruş maaş ile nezaret-i mezkure dahilinde kâin Berçga rüsumat memuriyetine tayin ve seksen altı senesi Şaban'ının altıncı günü iki bin guruş maaş ile Sava Sevahili Rüsumat Müdüriyeti'ne nakl ve dört ay müru-runda azl edilmiş ve sene-i merkume Zilhicce'sinin yirmi üçünde yedi yüz elli guruş aylıkla vilayet-i mezkure tahrir-i emlak kalemı kitabetine memur ve seksen yedi senesi Muharrem'inin yirmi dördüncü günü bin guruş maaş ile vilayet-i mezbure dahilinde kâin Fotice tariki kitabetine nakl olunarak tarik-i mezkur ameliyatı hitam bulmasıyla bittabi açıkda kalmış ve seksen sekiz senesi Muharrem'inin on yedinci günü yedi yüz elli guruş aylıkla muhasebe-i vilayetde Hersek Sancağı Mukayyidliği'ne tayin ve doksan bir senesi Rebiülevvel'inin on dördüncü günü iki bin guruş maaş ile memuriyeti Busovaca ciheti(?) Őimendüfer keşfiyyat fırkası muhasebeciliğine tahvil olunup bir buçuk sene müru-runda fırka-i mezkurenin lağvından naşı bittabi munfasıl olmuş ve doksan iki senesi Şevval'ının yirmi sekizinci günü iki bin guruş maaş ile Bosna vilayeti dahilinde kâin Panaluka Sancağı meclis-i temyizi reis-i saniliğine memur olup doksan beş senesinde liva-i mezkurun Avusturyalı tarafından istila olunmasına mebni infisal ederek memleketi olan Bayburd'a avdetle mesele-i zaile-i ehiredede ahali tarafından verilmiş olan erzakın tedkik-i muhasebesi zımnında teşkil olunan komisyonun azalığına fahri olarak tayin edilmiş ve doksan altı senesi Şaban'ının on ikisinde bin iki yüz elli guruş maaş ile Erzurum vilayeti dahilinde kâin Bayezid sancağı mülhakatından Eleşkird kazası kaymakamlığına ittisal ve bir buçuk sene müru-runda infisal ederek bir sene açıkda kalub doksan dokuz senesi Cumadelula'sının üçünde yedi yüz altmış guruş maaş ile el-yevm müstahdem bulunduğu Bayburd Sancağı Defter-i Hakani memuriyetine tayin kılınmıştır.

¹² BOA, DH- SAİD- 00003- 00469

Şimdiye kadar memur olduğu hıdemattan nakl ve tahvil ve istila ve ilga ve ikmal suretleriyle ve hasbe'l-icab infikâk ederek vezaif mertebesinden dolayı taht-ı muhakemeye alınmamış ve müttehem olmamıştır.

Bayburd Sancağı mutasarrıf vekili ve muhasebecisi İbrahim Halil Efendi tarafından yazılan mülâhazada efendi-i muma-ileyhin bulunduğu memuriyetlerden almış olduğu mazbataların muhterik olduğu ifade-i vakiasından ve ümera-yı askeriyenin merbut mazbata sureti mefadından anlaşılmış ve memuriyet-i hazırasını dahi hüsn-i ifa etmekde bulunmuş olduğu tenmik ve vergü emanet-i aliyyesinden ilave kılınan mütalaada dahi efendi-i muma-ileyhin memuriyet-i hazırasını hüsn-i ifa etmekde bulunduğu tasdik olunmuştur. Fi 16 Muharrem sene 302 ve Fi 24 Teşrin-i Evvel sene 300

Muma-ileyh Mustafa Necati Efendi uhdesine bin üç yüz beş senesi Rebiülahir'inin on dördünde rütbe-i salise tevcih buyurulmuştur.

Efendi-i muma-ileyh memuriyetinin ilgası cihetiyle sene-i merkume Cumadelahire'sinin yirmi dokuzunda bittabi infisal eylemiştir.

Muma-ileyh bin üç yüz yedi senesi şehri Muharremü'l-haram'ının yirmi beşinde yine yedi yüz altmış gurus maaşla Teke Sancağı Defter-i Hakani memuriyetine tayin kılınmıştır.

Muma-ileyh bin üç yüz sekiz senesi şehri Receb-i Şerif'inin altısında (3 Şubat sene 1306) aibatla Konya Vilayeti Yoklama Müfettişliği ilave-i memuriyet edilmiştir.

Muma-ileyh kıdem ve ehliyeti cihetiyle bin üç yüz dokuz senesi şehri Cumadelula'sının selhinde dördüncü rütbeden mecidi nişan-ı zî-şanı ihсан buyurulmuştur.

Muma-ileyh bin üç yüz on senesi Zilhicce'sinin üçünde (6 Haziran sene 1309) vefat etmiştir.

İSMAIL HAKKI EFENDİ¹³

Bayburdlu Koca Beyzade İbrahim Reşid Bey'in oğludur. Bin iki yüz seksen iki sene-i hicriyyesinde sene-i maliye 1281 Bayburd'da tevellüd ettiği tercüme-i hal varakasında muharrerdir. Bayburd ve Trabzon mekâtib-i rüşdiyelerinde ikmal-i tahsil ile şehadetname aldığı ve Türkçe kitabet eylediği tercüme-i hal varakasında mesturdur. Bin iki yüz doksan sekiz sene-i hicriyyesinde mülazemetle mülğa Bayburd Sancağı Bidayet Mahkemesi Ceza Dairesi'yle mea tahrir ve vergi kalemine devam ederek üç yüz bir senesi Receb'inin on ikisinde 25 Nisan sene 300 yüz elli guruş maaşla liva-yı mezkur evrak memurluğuna tayin ve maaşı üç yüz dört senesi Rebiülahir'inin on sekizinde 1 Kânun-i sani sene 302 iki yüz guruşa iblağ edilerek üç yüz beş senesi Cumadelahire'si selhinde 5 Mart sene 304 liva-yı mezkurun kaza haline tahvilinden naşı bittabi munfasıl olmuş ve bin üç yüz on üç senesi Rebiülevvel'inin yirmi üçünde 1 Eylül sene 311 altı yüz guruş maaşla Anadolu vilayet-i şahanesi müfettişliği maiyyet memurları idadına iltihak eylemiş ve bin üç yüz on dört senesi Şevval'inin dokuzunda 1 Mart sene 313 öşrü bittecil beş yüz kırk guruşa tenezzül edilmiştir. Anadolu vilayet-i şahanesi müfettiş-i umumisi Devletlü Şakir Paşa Hazretleri canibinden yazılan mülahazada işbu terceme-i hal varakası mündericatı makrun-ı sıhhattir, denilmiştir. Muma-ileyhin mülğa Bayburd Sancağı Evrak Memurluğunda müddet-i istihdamıyla kemmiyet-i maaş ve sebep-i infisali ve hüsn-i ifa-yı vazife ile zimmet ve ilişiği olmadığı ve memuriyyet-i hazırasına tarih-i tayiniyle mikdar-ı maaşı Erzurum vilayetinin 28 Şubat sene 314 tarihli tahrirat-ı cevabiyyesiyle mülğa Bayburd Sancağı Meclis-i İdaresi'nin 29 Şubat sene 303 tarihli mazbatası suret-i musaddakasından anlaşlmıştır. 10 Rebiülevvel sene 317 ve 6 Temmuz 315. M.

Muma-ileyhin şâyeste-i âtîfet-i seniyye olduğuna binaen bin üç yüz on altı senesi Muharrem'inin yirmi sekizinde rütbe-i salise tevcih buyrulduğu komisyonca badelmutalaa iade edilen ruusi hümayından anlaşlmıştır M. Teftiş memuriyyetinin ilğası hasebiyle muma- ileyh bin üç yüz on yedi senesi Zilhicce'sinin yirmi beşinde 12 Nisan Sene 316 ifikak idüb müddet-i memuriyyetinden vazifesini kemal-ı ğayret ve sadakatle ifa eylediği olvakt mezkur teftiş memurluklarında bulunmuş olan şura-yı devlet bidayet mahkemesi reisi atufetlü Dâniş ve İstinaf Mahkemesi azasından saadetlü Hüseyin Hasib bey efendiler hazeratıyla Maliye Dairesi azasından saadetlü Mavrokordato efendi taraflarından verilen 25 Nisan Sene 317 tarihli şehadetnamede gösterilmiş ve mezkur şehadetname komisyonca badel mütalaa iade edilmiştir. Muma ileyh bin üç yüz on sekiz senesi Cumadelula'sının yirmi dokuzunda 11 Eylül Sene 316 bin üç yüz elli kuruş maaşla Piriştine Sancağı Tahrirat

¹³ BOA, DH- SAİD- 00076- 00178

Müdiriyyeti'ne tayin kılındığı memuriyyet kalemi müdiriyyetinin 5 Temmüz sene 317 tarihli müzekkere cevabiyyesinde gösterilmiştir.

Muma ileyh bin üç yüz on sekiz senesi Zilkade'sinin yirmi dördünde terfien rütbe-i saniye sınıf-ı mütemayizi tevcih buyurulmuştur.

Muma-ileyhin bin üç yüz on sekiz senesi Cumadelahire'sinin on birinde 22 Eylül sene 316 Priştine Tahrirat Müdiriyyeti'nde işe mübaşeret ve Ankara vilayeti evrak müdür muavinliği ile Nafia Komisyonu kitabetine nakl-i memuriyyet eylesinden naşi bin üç yüz on dokuz senesi Cumadelahire'sinin altısında 7 Eylül sene 317 Priştine Tahrirat Müdiriyyeti'nden infikâk eylediği ve müddet-i memuriyyetince ifa-yı hüsn-i hizmetle tekaüd sandığı aidatından zimmet ve ilişkisi olmadığı Priştine Sancağı Meclis-i İdaresinin 30 Kânun-ı sani 317 tarihli mazbatasında beyan ve keyfiyet-i beraeti Kosova Vilayeti Meclis-i İdaresi'nden 27 Kânun-ı sani sene 318 tarihli mazbata-i müzeyyesinde tasdik kılınmıştır.

Muma-ileyhin şehir-i mezkurun yirmi birinde 22 Eylül sene 317 altı yüz otuz gurus maaşla evrak müdür muavinliğinde ve beş yüz gurus maaşla Nafia Komisyonu kitabetinde işe mübaşeret ve Hama Sancağı Tahrirat Müdirliği'ne nakl olunmasından dolayı bin üç yüz yirmi bir senesi Receb-i Şerif'inin altısında 15 Eylül sene 319 mezkur muavinlik ile Nafia Kitabeti'nden infisal eylediği ve devam-ı memuriyyetince tekaüd sandukı aidatından ve Hamidiye Hicaz demiryolu ianesinden ve saireden zimmet ve ilişkisi olmadığı ve vazife-i mevduasını ifada mesai-i ruyet-mendanesi müşahede edildiği Ankara Vilayeti Meclis-i İdaresi'nden 17 Eylül sene 319 tarihli mazbatasında beyan kılınmıştır.

Muma-ileyhe sene-i merkume Receb-i Şerif'inin yirmisinde nikelden mamul Hamidiye Hicaz Demiryolu ihsan buyurulduğu berat-ı hümayundan anlaşılmıştır. Muma-ileyhin sene-i mezkure Ramazan-ı şerifi guresinde 8 Teşrin-i sani sene 319 bin beş yüz yetmiş dokuz gurus maaşla Hama Tahrirat Müdiriyyeti'nde işe mübaşeret ve bin üç yüz yirmi iki senesi Zilkade'sinin beşinde 29 Kânun-ı evvel sene 320 maaş-ı halisiyle Kuds-i Şerif Sancağı Tahrirat Müdiriyyeti'ne nakl-i memuriyyet eylesinden naşi sene-i merkume Şevval'inin on birinde 6 Kânun-ı Evvel sene 320 memuriyyet-i sabıkasından infikâk eylediği ve müddet-i memuriyyetince ifa-yı hüsn-i hizmetle emval-i emiriyye ve tekaüd sandukı aidatından zimmet ve ilişkisi olmadığı Hama Sancağı ile Suriye Vilayeti Meclis-i İdareleri'nin 12 Kânun-ı sani 320 tarihli mazbatasında beyan ve mezkur Kuds-i Şerif Sancağı Tahrirat Müdiriyyeti'ne tarih-i nakli Memurin Kalemi Müdiriyyeti'nin 13 Ağustos sene 321 tarihli müzekkere-i cevabiyyesinde der-meyan kılınmış ve mezabıt-ı mezkure ile berat-ı hümayun komisyonca badelmütalaa iade ve müzekkere-i cevabiyyede dosyasıyla beraber hıfz edilmiştir.

Muma-ileyhin bin üç yüz yirmi altı senesi Şaban'ının on yedisinde 1 Eylül sene 324 yine bin beş yüz yetmiş beş gurus maaş ve becayış suretiyle

Hama ve bin üç yüz yirmi yedi senesi Muharrem'inin on üçünde 22 Kânun-ı sani sene minh. Maaş-ı halisiyle Midilli sancakları tahrirat müdüriyetlerine nakl edildiği Sicill-i Ahval Memurin Komisyonu'yla Dahiliye Muhasebesi'nin 22 Şubat sene 324 ve 2 Mart sene 325 tarihli müzekkere-i cevabiyelerinde gösterilmiştir.

Muma-ileyhin balada muharrer olduğu üzere mukaddemen bulunduğu Hama Sancağı Tahrirat Müdüriyeti'nde işe mübaşereti 8 Teşrin-i evvel sene 319 olduğu kayden anlaşıldığı halde 8 Teşrin-i sani sene 319 gösterilmesi sehivden münbais olduğu vukuu bulan istidası üzerine muhasebe-i livadan yazılan 31 Mart sene 324 tarihli ve kırk yedi numrolu derkenardan anlaşıldığı salifü'z-zıkr 12 Kanun-ı sani sene 320 tarihli mazbata zirine liva-i mezkur idaresinden tahrir kılınan 1 Nisan sene 324 tarihli mazbata-i müzeyyelede beyan kılınmakla tashihan tezyil kılındı.

Muma-ileyhin 14 Kânun-ı evvel sene 320 tarihinden 28 Ağustos sene 323 tarihine kadar mukaddemen bulunduğu Kuds-i Şerif Sancağı Tahrirat Müdürlüğü'nden dolayı tekaüd ve mazuliyet sandıkları tevkifatından zimmet ve ilişiği olmadığı liva-i mezkur meclis-i idaresinin 23 Ağustos sene 323 tarihli mazbatasında muharrerdir.

Muma-ileyh bin üç yüz yirmi beş senesi Şaban'ının on üçünde 8 Eylül sene 323 bin beş yüz yetmiş beş guruş maaşla ikinci defa olarak Kuds-i Şerif Tahrirat Müdüriyeti'nden Hama Sancağı Tahrirat Müdüriyeti'ne nakl ve işe mübaşeret ve üç yüz yirmi altı senesi Cumadelula'sı guresine kadar 20 Mart sene 324 tam ve şehir-i mezkurun on birine kadar Gaye-i Mart sene 324 nısıf maaşla ifa-yı vazife ederek bin guruş maaşla Taşoz Sancağı Tahrirat Müdürlüğü'ne nakl edilmesine mebni infikâk eylediği ve emval-i emiriyeden ve tekaüd ve mazuliyet sandukları tevkifatından zimmet ve ilişiği olmadığı mezkur Hama Sancağı Meclis-i İdaresi'nin 1 Nisan sene 324 ve sene-i merkume Cumadelula'sının on birinde 28 Nisan sene 324 Taşoz'da işe mübaşeret ve Taşoz Sancağı'nın kazaya tahvil edilmesine mebni şehir-i Receb'in on beşinde 31 Temmuz sene 324 açıkda kaldığı ve bulunduğu müddetçe dirayet ve ehliyeti hasebiyle vazife-i mevduasını hüsn-i ifaya muvaffak olarak maaşat tevkifatından ve tevkifat-ı hazıra-i saireden zimmet ve ilişiği olmadığı kaza-i mezkur ile Selanik vilayeti meclis-i idarelerinin 25 Mayıs sene 325 ve sene-i mezbure Ramazan-ı Şerifinin on birinde 23 Eylül sene 324 bin beş yüz yetmiş beş guruş maaşla üçüncü defa olarak Hama sancağı tahrirat müdüriyetine tayin ve işe mübaşeret ve balada muharrer olduğu üzere Midilli Sancağı Tahrirat Müdüriyeti'ne nakl edilmesine mebni şehir-i Zilhicce'sinin yirmi yedisinde 7 Kânun-ı sani sene 324 Hama'dan infikâk eylediği ve devam-ı memuriyetince ibraz-ı hüsn-i hizmet ve liyakat ederek maaşat tevkifatından ve saireden bir güne zimmet ve ilişiği olmadığı liva-i mezkur ile Suriye vilayeti meclis-i idarelerinin 12 Şubat sene 324 tarihli mazbatalarında beyan kılınmış ve mezabıt-ı mezkure Sicill-i Ahval İdare-i Umumiyesi'nce bade'l-mütalaa iade edilmiştir.

Muma-ileyhin 17 Kânun-ı sani sene 324 tarihinde Midilli Tahrirat Müdüriyyeti'nde işe mübaşeretle maaşı 19 Teşrin-i evvel sene 325 tarihinde bin beş yüz guruşa ve 1 Mart sene 327 tarihinde maaş-ı halisiyle Üsküdar Tahrirat Müdüriyyeti'ne nakli cihetiyle 25 Nisan sene 328 tarihinde Midilli Tahrirat Müdüriyyeti'nden infikâk eylediği ve tevkifattan zimmet ve ilişiği olmayub hüsn-i ifa-yı vazife eylediği liva-i mezkur meclis-i idaresinin 2 Mayıs sene 328 tarihli mazbatasıyla Memurin Kalem-i Müdüriyyeti'nin 19 Nisan sene 328 tarihli müzekkeresinden anlaşılmıştır. M.

Muma-ileyhin mezkur Midilli sancağı Tahrirat Müdüreyyeti'nde iken üç yüz yirmi senesinde teşkil ve uhde-i hamiyet ve dirayetine tevdi edilen Tedkik-i Tabiiyyet Komisyonu'nda mesai-i ciddiye-i vakifanesiyle hidemat-ı mühimme ve meşkure ibraz etmiş olduğu ol babdaki İstidamesine melfuf liva-i mezkur meclis-i idaresinin salifü'z-zikr 2 Mayıs sene 328 tarihli mazbatasında gösterilmekle ilaveten tezyil kılındı.

Muma-ileyh 13 Haziran sene 329 tarihinde maaş-ı halisiyle Niğde Sancağı Tahrirat Müdüriyyeti'ne nakl edildiği Memurin Müdüriyyeti'nin 14 Temmuz sene 329 tarihli müzekkeresiyle bildirilmiştir. Fi 28 Eylül sene 329. Nazmî (?).

Muma-ileyhin 14 Kânun-ı sani sene 329 tarihinde maaş-ı halisiyle Urfa Sancağı Tahrirat Müdüriyyeti'ne nakl edildiği Memurin Müdüriyyeti'nin 16 Kânun-ı sani sene 329 tarihli müzekkeresiyle bildirilmiştir. Fi 13 Mart sene 330.

Muma-ileyhin maaşının 12 Mart sene 330 tarihinde bin beş yüz guruşa iblağ edildiği Memurin Müdüriyyeti'nin 18 Mart sene 330 tarihli müzekkeresinde gösterilmiştir. Fi 31 Mart sene 330. Nazmî (?).

MAKSUD MESRUB EFENDİ¹⁴

Bayburd Ermeni mektebi muallimlerinden müteveffa Tatyos'un oğludur.

Bin iki yüz yetmiş altı sene-i hicriyyesinde "sene-i maliye 1276" Bayburd kasabasında tevellüd ettiği nüfus tezkere-i Osmaniyyesi suret-i musaddakasında muharrerdir.

Beşiktaş ve Ortaköy ermeni mekteplerinde ulum-ı riyaziye ve tabiiyye ile Türkçe ve Fransızca ve Rumca ve Ermenice tederrüs ve Mekteb-i Hukuk-ı Şahane'de ikmal-i tahsil ederek 22 Muharrem sene 311 tarihli bir kıta karib-i ala derecede mezuniyet ruusu ahz eylemiştir. Türkçe ve Fransızca ve Ermenice ve Rumca tekellüm ve kitabet eder.

Mekteb-i merkumdan şehadetname aldıktan sonra iki buçuk sene kadar dava vekaletinde bulunup badehu bin üç yüz on üç senesi Şaban'ının on yedisinde "20 Kanun-ı sani sene 311" bin guruş maaşla Cezayir-i Bahr-ı Sefid vilayetinde Herkit Bidayet Mahkemesi riyasetine tayin olunmuştur.

Mekteb-i Hukuk-ı Şahane Müdiriyeti'nden yazılan mülahazada mumaileyhin mekteb-i mezkurdan karib-i ala derecede mezuniyet ruusu istihsal eylediği tenmik ve Adliye Nezaret-i Celilesi'nden mülhaza-i mezkure tasdik olunmuştur.

Riyaset-i mezkureye tarih-i tayin ve miktar-ı maaşı Adliye Nezaret-i Celilesi Sicill-i Ahval Şubesi'nden tercüme-i hal varakası zirine muharrer der-kenarda ve tarih ve mahall-i veladeti Nüfus Tezkere-i Osmaniyyesi suret-i musaddakasına muvafık olup mezkur suret ile Mekteb-i Hukuk-ı Şahane Şehadetnamesi suret-i musaddakası tercüme-i hal varakasıyla mahfuzdur.

Fi 17 Cemadelevvel sene 1314 ve Fi 12 Teşrin-i Evvel sene 1312 M.

¹⁴ BOA, DH- SAİD- 00071- 00158

MEHMED AGÂH EFENDİ¹⁵

Tapu kâtibi müteveffa Osman Efendinin oğludur.

Bin iki yüz doksan sekiz sene-i hicriyyesinde sene-i maliye 1297 Bayburd'da tevellüd ettiği nüfus tezkere-i Osmaniyesinde muharrerdir.

Bayburd mekteb-i rüşdiyesinde müretteb dersleri tahsil ile 6 Temmuz sene 315 tarihinde aliyü'l-ala derecede bir kıta şehadetname almıştır.

Bin üç yüz on dokuz senesi Zilhicce'sinin yirmi üçünden 20 Mart sene 318 üç yüz yirmi altı senesi Cumadelula'sının yirmi altısına kadar 13 Haziran sene 324 Kasaba-i mezkure tüccarından Ali Bey'in kitabet-i hususiyyesinde bulunup sene-i mezkure Receb'inin yirmi sekizinde 13 Ağustos sene 324 alelusul tahlif-i bi'l-icra şehri iki yüz guruş maaşla Bayburd sandığı turuk ve meabir kitabetine tayin olunarak işe mübeşeret eylemiştir.

Bayburd kaymakam vekâletinden muma-ileyhin tercüme-i hal varakası münderecatının evrak-ı müsbitesine muvafık olduğu tasdik ve Ziraat Bankası İdare-i Umumiyyesi'nden elyevm sanduk-ı mezkur tahakkuk kitabesinde müstahdem idüğü tahkik kılınmıştır.

Tezkere-i Osmaniyye ve mekteb şehadetnamesi asıl tercüme-i hal varakasına merbut olup hizmet-i hazırasında ifa-yı vazifeye tarih-i mübaşeretle mikdar-ı maaş ve tahlif olduğu evrak-ı muhabereden anlaşılmıştır. Fi 20 Cumadelahire sene 1327 ve Fi 25 Haziran sene 1325. M.

Muma-ileyhin bin üç yüz yirmi yedi senesi Muharrem'inin yirmi ikisinde "31 Kânun-ı Sani sene 324" memuriyetinin lağvından naşi açıkda kalub Rebiülahir'inin yirmi birinde "29 Nisan sene 235" iki yüz elli guruş maaşla mezkur sanduk muhasebe kitabeti refakatine tayin edildiği ve hizmet-i sabıkasından beriyyü'z-zimme olduğu "4 Ağustos sene 326" tarihli vukuat pusulasında gösterilmiştir. M.

Muma-ileyhin bin üç yüz yirmi dokuz senesi Muharrem'inin yirmi yedisinde 15 Kânun-ı sani sene 326 beş yüz guruş maaşla Tutak Bank sandukı memur refakatine nakl edilerek bu esnada 27 Haziran sene 326 tarihinden 30 Ağustos sene 326 tarihine kadar yüz yirmi beş guruş rubu' maaşla memur vekâletinde bulunduğu ve hizmet-i sabıkasınca zimmet ve ilişiği olmadığı 15 Eylül sene 327 tarihli vukuat pusulasında muharrerdir. M.

¹⁵ BOA, DH- SAİD- 00156-00168

MEHMED NECATİ EFENDİ¹⁶

Abdullah Ağa'nın oğludur.

Yetmiş iki sene-i hicriyyesinde Bayburd'da tevellüd etmiştir.

Sıbyan mektebinde mukaddime-i ulumu ve badehu kasaba-i mezburenin rüşdiye mektebinde ve Erzurum Mekteb-i İdadisi'nde Arabi ve Farisi ve hesap coğrafya ve Fransızca tahsil etmiş ise de şehadetnamesi yoktur.

Türkçe kitabet ve Arabi ve Farisi tekellüm eder.

Doksan iki senesi Şaban'ında yirmi yaşında iken yüz kırk guruş maaşla mezkur Bayburd Kasabası Meclis-i İdaresi Tahrirat kitabetine muvazzafan çerağ buyurulmuş ve doksan altı sene-i hicriyyesinde kasaba-i mezkurenin sancağa tahvilinde iki yüz yirmi beş guruş maaşla tahrirat odası evrak mukayyidliğine tayin kılınup doksan yedi sene-i hicriyyesinde maaşına yirmi beş guruş zam ile iki yüz elli guruşa iblağ edilmiş ve bin üç yüz senesi Şaban'ında üç yüz seksen guruş maaşla liva-i mezburun Defter-i Hakani Kalemî Baş Kitabeti'ne bittayin elyevm kitabet-i mezkureyi ifa eylemekte bulunmuştur.

Hakkında şikâyet vukuuyla taht-ı muhakemeye alınmamıştır.

Bayburd sancağı Defter-i Hakani memuriyetinden tercüme-i hal varakasına yazılan mülahazada (İşbu varaka münderecatı bi't-tahkik muvafık-ı sıdk idüğü anlaşılmağla tasdik olundu) denilmiştir.

Vergi Emanet-i Aliyyesinin 2 Safer sene 301 tarihlü zeylinde dahi (Balaya yazılan mülahazaya nazaran işbu tercüme-i hal varakası tasdik olunur deyu) gösterilmiştir.

Fi 10 Cumadelula sene 1301 ve Fi 25 Şubat sene 1299. Mukabele olunmuştur.

Muma-ileyh Mehmed Necati Efendi kitabet-i mezkurenin ilğası cihetiyle bin üç yüz beş senesi Cumadelahire'sinin yirmi dokuzunda bittabi infisal eylemiştir.

¹⁶ BOA, DH- SAİD- 00007- 00008

Kaynaklar

1-Arşiv Belgeleri

BOA, DH- SAİD- 00003- 00469

BOA, DH- SAİD- 00007- 00008

BOA, DH- SAİD- 00071- 00158

BOA, DH- SAİD- 00076- 00178

BOA, DH- SAİD- 00156-00168

BOA, DH. SAİD 00002- 00452

BOA. BEO., 169/12633.

BOA. DH. MB. HPS., 155/79.

BOA. DH. MB. HPS., 156/17.

BOA. HSD. CB., 3/20.

BOA. YEE Kısım 37 Evrak (47) 35, Karton 113.

2- Diğer Kaynaklar

1310 Erzurum Salnâmesi, İstanbul, ty.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi, Ankara 1992.

İsmet Miroğlu "Bayburt" *DİA*, C. 5. İstanbul. 1992

Ma'ârif-i Umûmiyye Nezâreti, *Sicill-i Ahvâl-i Me'mûrîn Nizâmnâmesi*, Matba'a-i Âmire, İstanbul 1330.

Sicill-i Ahvâl Defteri, Belediye Kütüphanesi, Cevdet Paşa Yazmaları, nu: 47.